

Projecte lingüístic

Escola Sant Àngel

Camarles

Data d'aprovació en Consell Escolar:

21 de març de 2022

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ	1
1. ANÀLISI DEL CONTEXT	2
1.1. DADES SOCIOLINGÜÍSTIQUES.....	2
1.2. TIPOLOGIA DEL NOSTRE ALUMNAT	4
1.3. BAGATGE LINGÜÍSTIC DE L'ALUMNAT I LES SEVES NECESSITATS INDIVIDUALS VINCLADES ALS SEUS RESULTATS ACADÈMICS	5
1.4. COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA DEL PROFESSORAT	6
1.5. PLACES DOCENTS AMB PERFIL PROFESSIONAL DE L'ÀMBIT LINGÜÍSTIC	6
2. OFERTA DE LLENGÜES ESTRANGERES	7
2.1. PRIMERA O PRIMERES LLENGÜES ESTRANGERES	7
2.2. ACTIVITATS EXTRAESCOLARS D'APRENTATGE DE LLENGÜES I CULTURES ADDITIONALS.....	9
3. OBJECTIUS EN RELACIÓ AMB L'APRENTATGE I L'ÚS DE LES LLENGÜES: OBJECTIUS GENERALS	9
4. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES	11
4.1. TRACTAMENT GENERAL DE LES LLENGÜES CURRICULARS	11
4.2. EL TREBALL DE LES COMPETÈNCIES LINGÜÍSTIQUES.....	13
4.3. AVALUACIÓ DEL CONEIXEMENT DE LA LLENGUA: PROVES.....	18
DIAGNÒSTIQUES DE LES COMPETÈNCIES LINGÜÍSTIQUES DE L'ALUMNAT.....	18
4.4. ESTRATÈGIES PER MILLORAR EL PROCÉS D'ADQUISICIÓ DE LA COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA.....	21
4.5. ALTRES RECURSOS ORGANITZATIUS	24
5. RECURSOS I ACCIONS COMPLEMENTÀRIES	27
5.1. ELS RECURSOS COMPLEMENTARIS.....	27
5.2. LES ACCIONS COMPLEMENTÀRIES	29
6. LA COMUNICACIÓ INTERNA I LA RELACIÓ AMB L'ENTORN	30
7. LA FORMACIÓ I L'ACREDITACIÓ LINGÜÍSTICA DEL PROFESSORAT	32
7.1. EL PLA DE FORMACIÓ DE CENTRE EN TEMES LINGÜÍSTICS	32
7.2. FORMACIÓ DE L'EQUIP DOCENT EN TEMES LINGÜÍSTICS	32
8. DIFUSIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE	34
RESULTATS PROVES DIAGNÒSTIQUES DE CENTRE, CURS 20-21 ..Error! No s'ha definit el marcador.	

INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ

L'educació té com a objectiu preparar els alumnes per viure, interactuar i desenvolupar-se en un entorn social i cultural divers, complex, dinàmic i difícil de preveure. Un dels elements més rellevants per aquesta preparació és, sens dubte, el domini de la competència comunicativa i lingüística, construïda a partir de la interacció entre diferents llengües, com a instrument per accedir, crear i actuar en tots els àmbits socials i culturals arreu del món.

És per això que, donada la composició lingüística i cultural de la nostra societat, les necessitats d'internacionalització cultural, acadèmica i econòmica i els resultats de recerca en el camp de l'aprenentatge de llengües, s'ha orientat el sistema educatiu de Catalunya cap a un model lingüístic amb un enfocament plurilingüe i intercultural que va més enllà de l'ensenyament de diverses llengües i que implica que totes les llengües comparteixen un mateix objectiu (el desenvolupament de la competència comunicativa dels parlants) i suposa la utilització de diferents idiomes com a vehicle per a l'adquisició de nous coneixements.

La implantació d'un model d'educació plurilingüe i intercultural implica una reflexió i un canvi de concepcions, individuals i col·lectives, sobre l'ensenyament i l'aprenentatge, una incorporació gradual de les innovacions assumibles i una reestructuració de la pròpia pràctica en el context d'un centre educatiu concret, d'aquí la necessitat que cada centre elabori el seu propi Projecte Lingüístic de Centre, que garanteixi el dret de tot l'alumnat de l'escola a:

- Dominar el català com a vehicle de comunicació oral i escrita, per a la construcció dels coneixements, per al desenvolupament personal i la cohesió social.
- Dominar el castellà en els registres escolars per a la construcció dels coneixements i per a comunicar-se.
- Conèixer una o dues llengües estrangeres per cercar i elaborar coneixements i per a la comunicació.
- Estar oberts a totes les llengües i cultures i aprendre de totes elles.

Així, el Projecte Lingüístic, segons el Departament, s'ha d'ajustar al que estableixen els articles 10, 11, 12 i 16 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, i l'article 5.1.e del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius. Aquest document de centre ha de recollir els aspectes que fan referència al paper de la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe; el tractament de les llengües, tant les curriculars com les no curriculars, en els espais d'educació formal i no formal del centre i els aspectes d'organització i de gestió que tinguin repercussions lingüístiques.

1. ANÀLISI DEL CONTEXT

1.1. DADES SOCIOLINGÜÍSTIQUES

L'escola Sant Àngel és un centre escolar d'una línia d'educació infantil i primària (actualment desdoblada a primer i cinquè), ubicat al municipi de Camarles, a la comarca del Baix Ebre i, més exactament, al NW del Delta. Considerat el "Balcó del Delta", Camarles es troba a cavall entre el Delta de l'Ebre i la garriga i limita amb els municipis de l'Ampolla, l'Aldea, Tortosa, El Perelló i Deltebre.

El municipi de Camarles està format per dos nuclis de població (Camarles i els dos Lligallos: Lligallo del Roig i Lligallo del Gànguïl) cadascun amb la seva escola, la seva Parròquia i el seu Centre d'Atenció Primària però que comparteixen altres serveis prioritaris, com poden ser l'Ajuntament, el cos de Policia Local, la llar d'infants, la Biblioteca, l'Institut d'Ensenyament Secundari (situat entre els dos nuclis i que acull també alumnat dels municipis de l'Aldea i l'Ampolla), el Casal d'Avis, l'oficina de Correus, l'oficina de Turisme i l'emissora de ràdio, entre d'altres.

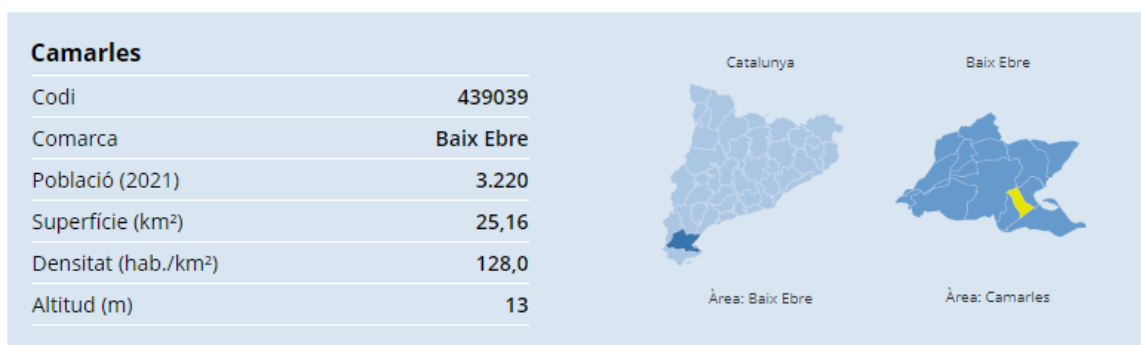
A més a més, Camarles compta amb instal·lacions esportives per la pràctica de diversos esports: un camp de futbol, un poliesportiu i una piscina municipal; un polígon industrial i un viver d'empreses.

En l'àmbit cultural i associatiu, compta amb diferents associacions i/o agrupacions, amb les quals l'escola ha col·laborat alguna vegada:

- Agrupació Musical Camarles
- Batullenks

- AFA Escola Sant Àngel de Camarles
- AFA Escola Lligallo del Gànguil
- AFA IES Camarles
- Associació de Dones Camarles i Lligallos
- Associació de Jubilats i Pensionistes
- Club de Futbol Camarles
- Club Karate Kising Kai
- Club de bitlles Camarles.
- Càritas Camarles
- Fundació Noèlia
- Lliga contra el càncer Camarles
- Associació de Comerç i Serveis Camarles i Lligallos.

Pel que fa a l'ocupació de la població, per sectors (i segons darreres dades de l'IDESCAT, 2021), estaria distribuïda de més a menys en: serveis, indústria, construcció i agricultura. Té com a principals conreus de regadiu, l'arròs i les hortalisses i, quant a conreus de secà, l'olivera, el garrofer i l'ametller.

Segons dades de la web IDESCAT de l'any 2021, el municipi té una població de 3220 habitants, dels quals gairebé un 18% són d'origen immigrant (un 14% d'origen estranger i un 4% de la resta d'Espanya). Tot i així, el percentatge de població estrangera al municipi guarda relació amb les poblacions de l'entorn i la mitjana de Catalunya.

Quant al perfil familiar que conforma la nostra comunitat educativa podem dir que, malgrat que majoritàriament és d'un nivell econòmic mig i amb estudis secundaris, hi ha entre 10-15%, indistintament del seu lloc d'origen, que gaudeixen d'ajuda econòmica i/o

d'aliments per part de les administracions públiques, els serveis socials municipals i/o de Càritas.

1.2. TIPOLOGIA DEL NOSTRE ALUMNAT

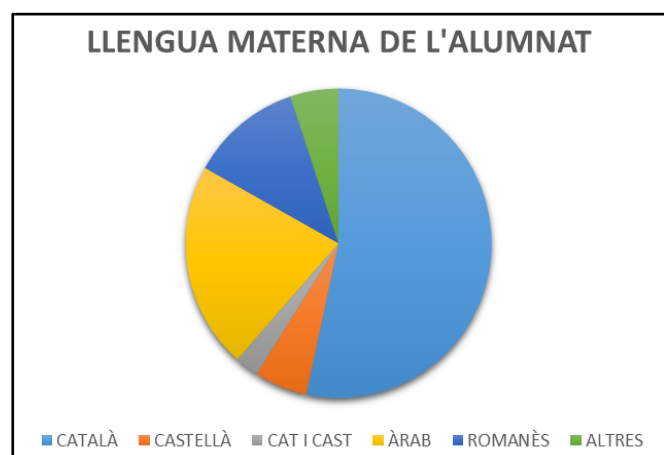
Aquestes dades de població impliquen que, actualment, a la nostra escola tinguem un total de 198 alumnes de 13 nacionalitats diferents essent, després dels d'origen català, els d'origen marroquí (41 alumnes) i els d'origen romanès (30 alumnes), els col·lectius més significatius. Malgrat tot però, la majoria són ja nascuts a Catalunya. Pel que fa a la resta, són de procedència ben diversa: Polònia, Argèlia, França, Perú, Hondures, Alemanya, Regne Unit, Moldàvia, Ucraïna, Veneçuela, Rússia, Xina i la resta d'Espanya. Tot i així, el nombre d'alumnat considerat nouvingut és, en aquests moments, només de 4.

Un tret que caracteritza el nostre alumnat és el fet que, malgrat ser d'origen estranger, la majoria són nascuts a Catalunya o són fruit de reagrupament familiar, per la qual cosa, els pares (majoritàriament el pare) parlen i entenen el castellà i sovint també el català. Això facilita notablement la comunicació amb les famílies.

La llengua vehicular majoritària, tant al centre com al municipi és el català, tot i que cal remarcar la notable presència de l'àrab i del romanès. Això però, malgrat que no comporta problemàtiques socials entre la població d'origen estranger i la població autòctona, posa en evidència certa manca d'integració i acollida de determinades famílies al voltant d'estereotips socials i manca de participació en la vida escolar i local per part dels primers.

Llengua materna de l'alumnat:

Català: 53'4%
 Castellà: 5'6%
 Català i castellà: 2'5%
 Àrab: 21'6%
 Romanès: 11'8%
 Altres: 5'1%

Llengües que entén el nostre alumnat:

Català-castellà: 74%

Català-àrab: 2'4%

Català-romanès: 3%

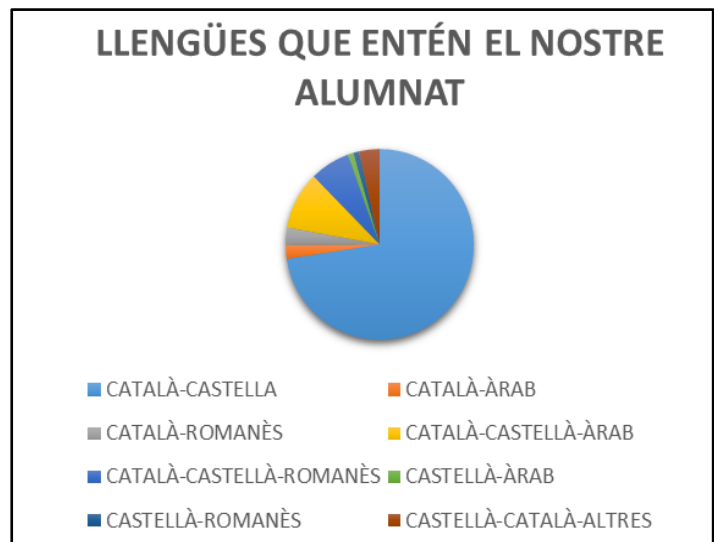
Català-castellà-àrab: 10%

Català-castellà-romanès: 7%

Castellà-àrab: 1%

Castellà-romanès: 1%

Castellà-català-altres: 3'6%

1.3. BAGATGE LINGÜÍSTIC DE L'ALUMNAT I LES SEVES NECESSITATS INDIVIDUALS VINCULADES ALS SEUS RESULTATS ACADÈMICS

Per formar parlants plurilingües i interculturals cal l'assoliment de la competència plena en català, la llengua pròpia de Catalunya, i en castellà com a garantia que l'escola proporciona als alumnes la competència que els cal per tenir les mateixes oportunitats; també el respecte per la diversitat lingüística i el desig d'aprendre altres llengües i d'aprendre de totes les llengües i cultures. El centre reconeix i valora la llengua d'origen del nostre alumnat i aprofita aquesta diversitat lingüística present a les aules per fer activitats relacionades amb el currículum.

La llengua vehicular d'aprenentatge i d'ús habitual a la nostra escola és el català, incorporant les estratègies metodològiques pròpies dels programes d'immersió lingüística. Durant tota l'Educació Infantil l'alumnat es comunica, tant de manera oral com escrita, en llengua catalana, tot i que té contacte amb el castellà quan visualitza vídeos o fa activitats de recerca d'informació a les xarxes.

El pas a Educació Primària comporta també l'aprenentatge i domini de la llengua castellana i de la llengua anglesa, imprescindibles per interactuar en contextos lingüístics i culturals complexos i oberts al món.

En acabar l'escolaritat a primària, la major part del nostre alumnat ha aconseguit adquirir les competències lingüístiques programades.

1.4. COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA DEL PROFESSORAT

L'actual equip docent del centre està format per 17 mestres, una TEEI i tres vetlladores a temps parcial. Tots i totes dominen el català i, per tant, estan perfectament capacitats per impartir les classes en català i castellà.

El català ha de ser la llengua d'expressió habitual, de treball i de relació de l'equip docent, tant entre ells i elles com amb altres membres de la comunitat educativa. Amb això es contribueix a estendre l'ús de la llengua més enllà de l'àmbit de les aules.

- Competència lingüística en llengua catalana i llengua castellana: Tot l'equip docent està capacitats per impartir la docència en ambdues llengües.
- Competència lingüística en llengua anglesa:
 - 1 docent especialista anglès (Diplomatura)
 - 2 docents amb certificat B1
 - 1 docent amb certificat B2
 - 1 docent amb Diplomatura PAN i perfil lingüístic activat.

1.5. PLACES DOCENTS AMB PERFIL PROFESSIONAL DE L'ÀMBIT LINGÜÍSTIC

Els tres perfils d'àmbit lingüístic que es podrien considerar d'acord amb els objectius del Projecte Lingüístic serien:

- Lingüístic en llengua estrangera (AICLE)
- Lectura i Biblioteca Escolar
- Immersió i Suport Lingüístic

Actualment el nostre centre no n'ha sol·licitat cap, però la majoria de l'equip docent, degut a les formacions que porta realitzades, té activats:

- Perfil de Biblioteca (76'4% del claustre)
- Perfil d'Immersió i Suport Lingüístic (29'4%)
- Perfil Diversitat (70'5%)

2. OFERTA DE LLENGÜES ESTRANGERES

El domini de llengües estrangeres ha destacat entre els indicadors internacionals d'ocupabilitat i esdevé un dels objectius educatius arreu d'Europa, amb la valoració del plurilingüisme dels ciutadans com una riquesa col·lectiva que cal promoure per a la convivència i la competitivitat en el món actual.

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'Educació en el seu 12è Article determina que 1. Els currículums aprovats pel Govern han d'incloure l'ensenyament de, com a mínim, una llengua estrangera, amb l'objectiu que els alumnes adquireixin les competències d'escoltar, llegir, conversar, parlar i escriure, d'acord amb el Marc europeu comú de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de les llengües. 2. El Projecte Lingüístic ha de determinar, d'acord amb les prescripcions del Departament, quina llengua estrangera s'imparteix com a primera llengua estrangera (...).

2.1. PRIMERA O PRIMERES LLENGÜES ESTRANGERES

El nostre centre imparteix l'anglès com a primera i única llengua estrangera a partir de Cicle Inicial i disposa del professorat amb l'especialitat, la titulació i els coneixements adients per impartir aquesta llengua.

➤ **Desplegament del currículum**

Tenim una distribució coherent i progressiva del currículum al llarg de l'etapa, amb un tractament cíclic dels conceptes i parant especial atenció a l'etapa madurativa i les necessitats del nostre alumnat.

La llengua anglesa, s'inicia al primer trimestre del Cicle Inicial de forma oral amb el suport de material audiovisual, jocs, dibuixos i d'altres que faciliten la comprensió i estimulen l'expressió i la comunicació oral de la llengua. En aquest cicle es dóna molt suport a la comunicació no verbal.

La distribució horària al Cicle Inicial i Cicle Mitjà és de dues hores setmanals, de les quals una sessió de 30' es destina a taller de lectura.

Al Cicle Superior s'imparteixen dues hores i mitja de llengua anglesa, destinant una sessió de 30' a la lectura del llibre de lectura en anglès.

A més a més, a partir de 4t de Primària (Comunitat dels grans), els continguts de l'àrea Visual i Plàstica es vehiculen també en llengua anglesa.

➤ **Metodologia**

L'aprenentatge de la llengua estrangera parteix de l'ús comunicatiu i no només de l'estudi formal de la llengua.

L'alumnat està exposat a la major quantitat de llengua oral possible acompanyada de suport significatiu clar: gest, dibuix, imatges... El docent tindrà una bona competència lingüística, sobretot a nivell oral, per oferir un model el més correcte possible.

La llengua vehicular i d'aprenentatge de les classes de llengua anglesa és majoritàriament la pròpia llengua, exceptuant determinats casos puntuals (atenció a la diversitat). El docent utilitzarà la llengua anglesa en totes les sessions, assegurant la bona comprensió de l'alumnat.

➤ **Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera**

El centre estableix uns criteris de coherència i continuïtat metodològica a l'hora de triar els materials didàctics, tot i que és el mateix especialista d'anglès qui acaba decidint els materials que farà servir.

L'alumnat de Primària utilitza un llibre de text en llengua anglesa, des de 1r fins a 6è. A més a més, el Cicle Superior disposa d'un llibre de lectura en anglès que es treballa durant els 30 minuts de lectura establerts per aquesta finalitat.

➤ **Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera**

La nostra escola procura la presència dels recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua estrangera, facilitant també l'ús de dispositius digitals mòbils de manera regular que serveixen, al mateix temps, per comprovar el grau d'assimilació dels aprenentatges i d'adquisició de les competències bàsiques.

2.2. ACTIVITATS EXTRAESCOLARS D'APRENTATGE DE LLENGÜES I CULTURES ADDICIONALS

L'AFA és l'encarregada d'organitzar les activitats extraescolars adreçades a tot l'alumnat del centre i, dins l'oferta d'activitats sempre hi ha l'anglès, tant per l'alumnat d' Educació Infantil com pel de Primària.

3. OBJECTIUS EN RELACIÓ AMB L'APRENTATGE I L'ÚS DE LES LLENGÜES: OBJECTIUS GENERALS

1. Garantir que tot l'alumnat, independentment de quina sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, pugui utilitzar normalment i correctament les dues llengües oficials, el català i el castellà, tant oralment com de forma escrita, en acabar l'Educació Primària.
2. Adquirir la competència comunicativa bàsica en la llengua estrangera (anglès), per tal que l'alumnat pugui expressar-se i comprendre missatges senzills així com desenvolupar-se en situacions comunicatives.
3. Valorar la realitat multilingüe i multicultural de la nostra societat com a font de riquesa personal i col·lectiva, prendre consciència de la importància del domini de les llengües en un món cada cop més global i utilitzar amb progressiva autonomia tots els mitjans al seu abast, incloent-hi les TAC, per obtenir informació i per comunicar-se, evitant els estereotips lingüístics que suposen judicis de valor i prejudicis classistes, racistes o sexistes.
4. Desenvolupar la competència en la llengua catalana i castellana com a vehicle de comunicació parlada o escrita i per a la construcció dels coneixements.
5. Expressar-se oralment, adequant les formes i el contingut als diferents contextos i situacions comunicatives, i mostrant una actitud respectuosa i de col·laboració.
6. Comprendre i respondre en llengua estrangera a les interaccions orals més habituals a l'aula.

7. Comprendre els missatges orals en llengua estrangera sobre temes relacionats amb els interessos de l'alumnat, els dels altres i el món que ens envolta.
8. Comprendre textos escrits que es donen en l'àmbit escolar i en el context social i cultural proper.
9. Comprendre textos audiovisuals (publicitat, pel·lícules, informatius...), dels mitjans de comunicació o de les tecnologies de la informació i la comunicació, i saber fer-ne una lectura crítica i creativa.
10. Utilitzar adequadament la biblioteca escolar d'aula i de centre, els mitjans de comunicació audiovisual i les tecnologies de la informació per obtenir, interpretar i valorar informacions i opinions diferents.
11. Utilitzar les llengües, de manera eficaç, en l'activitat escolar, tant per buscar, recollir i processar informació, com per escriure textos vinculats a les diferents àrees del currículum.
12. Produir textos de diferent tipologia i amb diferents suports, relacionats amb el context social i cultural, amb l'adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística corresponent a l'edat.
13. Reflexionar sobre la llengua i les normes d'ús lingüístic, a partir de situacions de comunicació reflexiva, per escriure i parlar de forma adequada, coherent i correcta i per comprendre textos orals i escrits.
14. Utilitzar la lectura com a font de plaer i enriquiment personal, mitjançant els 30' de lectura diaris.
15. Comprendre textos literaris de gèneres diversos adequats en temàtica i complexitat i iniciar-se en els coneixements de les convencions específiques del llenguatge literari.
16. Manifestar una actitud receptiva, interessada i de confiança en la pròpia capacitat d'aprenentatge i d'ús de les llengües.

4. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES

4.1. TRACTAMENT GENERAL DE LES LLENGÜES CURRICULARS

➤ Llengua oral

El nostre centre prioritza el treball de la llengua oral en tots els seus registres. El paper de la llengua oral és fonamental; cal aprendre a parlar i escoltar, a exposar i dialogar. Un bon domini de l'expressió oral és bàsic per esdevenir ciutadans i ciutadanes capaços d'expressar de forma raonada i coherent les seves opinions.

➤ Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita té com a objectiu aconseguir formar, al llarg de tot l'ensenyament obligatori, persones lectores i escriptores competents. Per tal d'aconseguir aquest objectiu, la nostra escola utilitza les orientacions que dóna el currículum per planificar activitats de lectura i escriptura adequades a les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diferents nivells.

Partint de la idea que l'ensenyament de la lectura i l'escriptura és un procés complex, cal abordar-lo des de les diferents àrees del currículum. Les activitats de lectura i escriptura que es proposen tenen uns objectius clars i perfectament definits, que es comparteixen prèviament amb l'alumnat.

L'escola disposa d'un document perfectament seqüenciat i estructurat pel tractament de les llengües al llarg de les dues etapes, fruit de diversos anys de formació de l'equip docent en ILEC i AraEscric i a un treball de traspàs i coordinació permanent.

De la mateixa manera, hi ha establerts diferents mecanismes i proves diagnòstiques per revisar, avaluar i intentar millorar cadascuna de les habilitats i competències lingüístiques de l'alumnat (proves d'avaluació inicial, PACBAL, ACL, Velocitat lectora i CCBB).

➤ Relació entre la llengua oral i la llengua escrita

Tot l'equip docent del centre comparteix el plantejament integrat de les quatre habilitats lingüístiques: expressió oral i escrita, comprensió oral i escrita i realitza activitats relacionades amb aquestes habilitats des de totes les àrees curriculars.

➤ **La llengua en les diverses àrees**

Som conscients que l'aprenentatge de la llengua és responsabilitat de tots els docents i que s'ha d'abordar des de les diferents àrees curriculars. Per tal que l'alumnat assolixi una bona competència lingüística, l'equip docent s'esforça a introduir a l'aula metodologies que estimulin tant l'expressió oral com l'escrita, amb suports i materials didàctics en les diferents llengües del currículum.

Periòdicament, a les reunions de cicle o comunitat i intercicles, i tenint en compte els resultats en les diferents proves diagnòstiques de l'alumnat, es revisa la funcionalitat de les metodologies emprades i les necessitats a tenir en compte per l'assoliment de les competències bàsiques.

➤ **Continuïtat i coherència entre cicles i nivells**

L'equip docent disposa d'espai i temps, d'acord amb la PGA, per poder coordinar-se i consensuar principis metodològics que han d'orientar l'ensenyament que marca el currículum (coordinacions de cicles, intercicles, comissions,...). Aquestes reunions estan planificades sistemàticament al llarg de totes les setmanes del curs. També disposa de documents (elaborats i treballats pel mateix claustre) que orienten la tasca educativa per donar-li continuïtat i coherència.

Les programacions i els criteris d'avaluació es revisen periòdicament i es programen reunions per fer el traspàs d'informació de promoció de cicle i etapa.

Els docents que han de promocionar l'alumnat a secundària, mantenen coordinacions amb el professorat de l'institut, per tal de facilitar l'adaptació de l'alumnat a la nova etapa.

➤ **Estructures lingüístiques comunes**

Tenim en compte el tractament de les estructures lingüístiques comunes, sobretot a les àrees de llengua catalana i llengua castellana, tot considerant els principis bàsics d'evitar la repetició de continguts i l'anticipació d'aprenentatges així com atendre l'especificitat d'altres continguts. Per tal d'afavorir-ho, es vetlla per la coherència dels recursos materials emprats i per la coordinació entre l'equip docent.

4.2. EL TREBALL DE LES COMPETÈNCIES LINGÜÍSTIQUES

EDUCACIÓ INFANTIL

Partint de la base que la nostra escola està situada en un context bàsicament catalanoparlant, la metodologia principal que es fa servir des del mateix moment que un infant entra a l'escola, és la immersió lingüística en català.

Som conscients de la importància d'oferir als nens i nenes experiències prou riques que generin interrogants capaços d'impulsar-los a un aprenentatge significatiu i conscient.

Les quatre habilitats lingüístiques: escoltar, parlar, llegir i escriure són les que ha de dominar un usuari de la llengua per poder comunicar-se amb eficàcia en totes les situacions possibles. Així doncs, a l'escola també establím com a bàsiques aquestes habilitats lingüístiques degudament seqüenciades.

En l'àrea de comunicació i llenguatges les nenes i els nens experimentaran els diferents usos i funcions dels llenguatges, en un ambient amb condicions favorables que ho faciliti i on es desenvolupi la comunicació tant verbal com no verbal. Per mitjà de la llengua oral l'infant podrà relatar fets i vivències, explorar coneixements, expressar i comunicar idees i sentiments, verbalitzar el que està imaginant, regular la pròpia conducta i la dels altres, participar en la solució de conflictes, reconèixer i gaudir de les formes literàries i percebre, doncs, que la llengua és un instrument d'aprenentatge, de representació, de comunicació i de plaer.

D'altra banda, a la nostra societat, l'entorn immediat de l'infant és ple de lletra impresa. L'infant té curiositat i interès per descobrir per a què serveix i com funciona. Es tracta d'encaminar aquest interès perquè s'iniciï i s'impliqui en el procés de descoberta i comprensió del funcionament del codi escrit. Les situacions de comunicació real en què intervenen la lectura i l'escriptura són les més idònies per a aquest aprenentatge.

També caldrà desenvolupar actituds positives vers la pròpia llengua i la dels altres, despertant sensibilitat i curiositat per conèixer-ne d'altres. Els recursos comunicatius i lingüístics seran claus per al seu desenvolupament personal i per a l'adquisició de nous coneixements.

❖ Expressió oral

La nostra dinàmica de treball té com a base que l'expressió oral és fonamental i imprescindible com a acte de comunicació que fa possible les relacions interpersonals entre els companys/es, la mestra i la resta de membres que interactuen en la nostra comunitat, així com l'establiment de vincles que afavoreixen el creixement emocional. Aquí és important el canvi de mirada del docent i el respecte al ritme de cadascú.

- Ús de la llengua oral per expressar i comunicar idees i sentiments. Un recurs fonamental i imprescindible és l'assemblea diària, on tots els xiquets/es expressen de manera espontània estats d'ànim, sentiments, emocions neguits, vivències, coneixements,...
- Estratègies de conversa: aixecar la mà, esperar el torn, escoltar qui parla, utilitzar el to de veu correcte, mantenir actitud empàtica i receptiva vers qui parla.
- Ús de la llengua per mostrar acords, desacords i resoldre conflictes de manera apropiada i assertiva.
- Ús de recursos expressius del propi cos i de suports visuals en la comunicació oral.
- Gust per l'escolta de contes, narracions, cançons, dites i poemes.
- **Tallers de Lectura (ILEC)**: en aquest apartat s'inclouen totes les estratègies acordades i seqüenciades per a l'educació infantil.
 - Escolta estructurada/ lectura guiada (P3, P4, P5)
 - Conversa literària (P4 i P5)
 - Estratègies de comprensió lectora: hipòtesis. (P5). Se'n fa un cop per trimestre, a partir de faules.
 - Temps de lectura a Educació Infantil (30' de lectura a Primària): Atrapats pels llibres, Contes a la falda, Biblioteca d'escola, Biblioteca d'aula, Contes amb famílies.
- Ús de la llengua cada cop més acurat: pronunciació clara, estructura gramatical correcta, lèxic precís i variat, entonació i to de veu apropiats.
- Activitats de consciència fonològica i pràxies bucofonatòries.

- Representació de contes: Atrapats pels llibres.
- Reconeixement i representació d'escrits de diferents gèneres textuais: llista, nota, data, recepta, carta als Reis Mags, notícia, WhatsApp, dita, rodolí, poema, cançó, cartell i, en general, els múltiples "portadors de text" que trobem a la vida quotidiana (logotips, anuncis,...)

❖ Expressió escrita

Pel que fa a l'expressió escrita, tenim en compte que l'activitat gràfica o grafisme és la producció de traços sobre un suport qualsevol, ja sigui terra, paret, vidres, pissarra, paper, etc, a partir d'un desplaçament que es pot realitzar amb tot el cos o amb algun dels seus segments, utilitzant o no un objecte o instrument.

A la nostra escola concretem el procés d'adquisició de l'escriptura a partir d'activitats bàsiques com poden ser:

- Activitats d'estimulació psicomotriu: experimentar el moviment en l'espai abans d'experimentar trajectòries en el paper.
 - Dibuix figuratiu: lliure i guiat.
 - Diversió i entreteniment gràfic.
 - Exercici gràfic.
 - Traçat de les lletres: inicialment amb lletra de PAL a partir dels traços i més tard amb lletra lligada (normalment a partir de finals de P5, sempre respectant el moment maduratiu de cada infant).
- ❖ Activitats del **Taller d'Esctura "ARA ESCRIC"**: tenim en compte els tres moments bàsics en l'expressió escrita que són la planificació, la producció i la revisió.
- Dictat a l'Adult: és un mitjà per fer que els nens produeixin textos abans de ser capaços d'escriure'ls per si mateixos. S'emprarà aquesta estratègia a partir de P4 i P5 per treballar la nota o les circulars adreçades a les famílies i que posem a l'agenda de cada alumne (llibreta viatgera).

- Esriptura col·lectiva de textos: és una modalitat d'activitat en gran grup, que parteix del **modelatge** per part de l'adult (mestre/mestra) com a recurs metodològic imprescindible i necessari.

Al nostre centre s'ha establert treballar l'escriptura col·lectiva a P4 i P5 mitjançant:

- la llista, al 3r trimestre de P4
 - P5 un cop per trimestre amb, peu de foto (1rT), missatges (2nT) i WhatsApp (3rT).
- Esriptura autònoma: hem de buscar contextualitzar, motivar i engrescar als infants, partint del moment evolutiu en que es troba cadascú. L'escriptura autònoma ens serveix per treballar els diferents **gèneres textuais** i per anar donant més estratègies vàlides i pràctiques a cadascun dels xiquets i xiquetes. Són molt útils les estratègies de treball cooperatiu i el treball en parelles i petit grup, per tal d'aprofitar millor les qualitats de cadascú i de tenir diferents possibilitats de millora.

Ha de ser una dinàmica que vagi evolucionant, relacionada amb l'entorn proper i amb la vida quotidiana.

*Gèneres textuais que es treballen a Educació Infantil:

P3	P4	P5
. Logotips . Nota . Nom	. Nota . Nom i cognom . Llista . Peu de foto (paraula)	. Nota . Nom i cognoms . Peu de foto . Llista . Missatges/WhatsApp

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

La llengua catalana segueix sent la llengua vehicular i d'aprenentatge de la majoria de les activitats pròpiament acadèmiques del centre (tret de les pròpies de la llengua castellana i anglesa), així com les d'integració i cohesió social.

❖ Expressió oral

L'expressió oral, fonamental per expressar i comunicar idees, es treballa a totes les àrees, tant en llengua catalana com en castellà o en anglès.

A l'Educació Primària se segueix la mateixa línia metodològica que s'ha estat treballant durant l'Educació Infantil, amb la implementació de totes les estratègies que, a partir dels **Tallers de Lectura (ILEC)**, es van seqüenciar per tota l'Etapa:

- Hipòtesis
- Visualitzacions
- Fer-se preguntes
- Connexions
- Inferències
- Cerca d'informació
- Interpretació de la informació

L'alumnat de Cicle Superior disposa d'un llibre de lectura (wonder).

Per aquest motiu, a cinquè es fa un treball més exhaustiu de les estratègies i a 6è s'apliquen aquestes estratègies amb la lectura del llibre.

- **30' de lectura:** S'ha planificat el treball dels 30 minuts de lectura de tal manera que es treballen tots els àmbits, en les diferents llengües:
 - Treball de les estratègies
 - Gust per la lectura (Biblioteca de centre i d'aula)
 - Lectura en veu alta (amb llengua anglesa)
 - Lectura silenciosa
 - Preparació de lectures en veu alta (a l'àrea de valors)
- **Activitats del Programa ENROLAT:** per treballar l'expressió oral als cicles Mitjà i Superior.
- Treball de la llengua oral (expressió i comprensió), tant en català com en castellà, a partir d'imatges i situacions viscudes per l'alumnat o introduïdes pels docents mitjançant **materials confeccionats** per ells mateixos, tipus "daus per explicar històries", joc de "qui és qui", "es busca"...

❖ Expressió escrita

L'expressió escrita contempla el treball dels diferents tipus de text, al llarg de tota l'Educació Primària : text conversacional, text argumentatiu, text narratiu, text instructiu, text predictiu, text descriptiu, text poètic i text informatiu.

A nivell de centre, igual com a Educació Infantil, tenim seqüenciats els diferents gèneres textuais que es treballaran a cada nivell:

1er	2n	3er	4rt	5è	6è
<ul style="list-style-type: none"> . Llistes . Nota . Peu de foto . Cartell . Descripció de persones . Normes 	<ul style="list-style-type: none"> . Endevinalla . Notícia . Descripció d'animals . Recepta . Poema . Conte . Nota 	<ul style="list-style-type: none"> . Narració de vivències . Nota . Descripció . Anunci . Poema . Faula . Notícia . Teatre . Text explicatiu . Auca . Fitxa bibliogràfica . Diàleg . Resum . Còmic . Correu electrònic 	<ul style="list-style-type: none"> . Narració de vivències . Conte . Carta . Predicció del temps . Cal·ligrama . Carta d'opinió . Entrevista . Teatre . Descripció . Biografia . Recepta . Diari personal . Reportatge 	<ul style="list-style-type: none"> . Narració de vivències . Diàleg . Poema . Carta . Autobiografia . Descripció . Argument d'una pel·lícula . Diari personal 	<ul style="list-style-type: none"> . Narració de vivències . Notícia . Conte . Descripció d'animals . Correu electrònic . Autobiografia . Biografia . Entrevista

4.3. AVALUACIÓ DEL CONEIXEMENT DE LA LLENGUA: PROVES DIAGNÒSTIQUES DE LES COMPETÈNCIES LINGÜÍSTIQUES DE L'ALUMNAT.

Al llarg de tota l'Educació Infantil i Primària es va portant un seguiment de l'evolució de l'alumnat en l'adquisició de les competències lingüístiques.

L'escola avaluarà la lectura **des de tres eixos**:

- El gust per la lectura: a partir de les graelles d'observació sistemàtica i autoavaluacions del propi alumnat. A més a més, cada tutor/a disposa d'unes graelles per avaluar l'actitud dels alumnes durant els 30' de lectura.

- Saber llegir: PACBAL, ACL i Velocitat Lectora
- Llegir per aprendre: mitjançant rúbriques d'avaluació i coavaluació de les estratègies de comprensió lectora. Formen part de les programacions d'aula, dins l'àmbit lingüístic.

Per dur a terme aquesta avaluació, l'escola disposa de les proves d'avaluació inicial de centre i de les diferents proves diagnòstiques que ofereix el Departament:

- **Proves d'avaluació inicial de centre**. Al llarg del mes de setembre/octubre, cada tutor/tutora realitza amb el seu grup d'alumnes, una prova inicial d'àmbit lingüístic..

A Educació Infantil, l'avaluació inicial se centra més en l'expressió escrita i pretén esbrinar en quina etapa d'escriptura es troba l'alumnat en començar el curs (no diferenciada, diferenciada, sil·làbica, sil·làbic-alfabètica o alfabètica). La prova de P3 és diferent a la de P4 i P5.

A Educació Primària, l'avaluació inicial contempla els diferents blocs de l'àmbit lingüístic: comunicació oral, comprensió lectora, expressió escrita i literatura. Es realitzen tant en llengua catalana, com castellana i anglesa.

- **PACBAL** (Prova d'Avaluació dels Components Bàsics de l'Aprenentatge de la Lectura), a P5 i Cicle Inicial de Primària. Es tracta d'un instrument que mesura el grau d'èxit amb què un infant progressa en aquelles habilitats crítiques que estan a la base de la lectura primerenca. Utilitza set indicadors que serveixen per predir si l'alumne serà un lector amb fluïdesa: segmentació fonèmica (SF), principi alfabètic (PA), lectura de paraules sense sentit (PSS), lectura de paraules amb sentit (PAS), fluïdesa amb la lectura oral (FLO), comprensió lectora (CL) i vocabulari (Vc). Les puntuacions de cada alumne es categoritzen en tres nivells: normatiu, d'algun risc i amb risc de dificultats lectores.

Les proves PACBAL estan pensades per passar-se tres cops al llarg del curs escolar, coincidint amb els tres trimestres. En funció dels resultats Pacbal inicials, s'apliquen les estratègies necessàries per aconseguir millors resultats en acabar el curs.

- **ACL (Avaluació de la Comprensió Lectora)**, als cicles Mitjà i Superior de Primària. Es passen aproximadament, al novembre i al maig de cada curs escolar.

Es tracta d'una selecció de textos de diferents gèneres relacionats amb tots els àmbits d'ús i de temes diversos. L'alumnat haurà de contestar preguntes amb respostes literals, de reorganització, inferencials i crítiques. Els resultats ajudaran als docents a crear activitats per acompanyar l'alumnat a avançar en la competència lectora.

- **Proves de Velocitat Lectora**, als cicles Mitjà i Superior. Es passen a l'octubre i al maig.

La velocitat lectora és el resultat del domini de les habilitats de comprensió i de descodificació; aquesta dependrà de si es tracta d'una lectura oral o silenciosa, de si està preparada prèviament o no, de la tipologia de materials de lectura, de si es fa sol, davant del mestre o davant dels companys; i també de si se sap que s'està controlant la velocitat.

A la nostra escola, i al llarg de tot el curs, es dediquen sessions dels 30 minuts de lectura a treballar estratègies per l'adquisició d'una bona velocitat lectora i a preparar les lectures que es van proposant.

A l'hora d'avaluar-la, disposem d'un recull de textos dels quals se'n tria un per cada nivell i és el mateix que s'avaluarà cada cop que es passi la prova al llarg del mateix curs escolar. L'alumnat només llegeix aquest text els dies de la prova.

La Cap d'Estudis és la persona encarregada de passar les proves a tots els grups, des de 3r fins a 6è. Cada alumne, de manera individual i en un espai neutre (normalment a la biblioteca del centre), llegeix el text en veu alta davant l'adult i sent coneixedor de que s'està controlant el temps (paraules per minut).

Els resultats són analitzats pels respectius tutors/ tutores i la Cap d'Estudis i compartits en sessió de coordinadors, per tal de buscar plegats estratègies de millora.

- **Proves de Competències Bàsiques**, a 6è de Primària. Amb aquestes proves el Departament d'Educació pretén avaluar algunes de les habilitats i competències lingüístiques bàsiques (comprendre el que escolten i llegeixen, expressar-se per escrit amb claredat i correcció i tenir un domini bàsic d'una llengua estrangera) i establir, si cal, mesures de millora que possibilitin l'adequada transició d'aquests alumnes a l'educació secundària obligatòria.

El grau d'assoliment en cada competència s'avalua amb nivell alt, mitjà-alt, mitjà-baix i baix, segons l'alumne tingui, respectivament, un molt bon domini, bon domini, domini suficient o no assoleix el domini de la competència.

El Departament fa arribar a les escoles valuades un informe que conté uns gràfics que situen, en els diferents nivells d'assoliment, les puntuacions mitjanes de l'alumnat de Catalunya, la dels centres amb el mateix nivell de complexitat que el nostre i la de l'alumnat del nostre centre.

Aquesta informació ens permet analitzar la situació del nostre centre i emprendre les actuacions de millora que es considerin oportunes.

El mateix centre s'encarrega de gestionar els resultats individuals de l'alumnat i de fer arribar a les famílies l'informe del seu fill o filla.

4.4. ESTRATÈGIES PER MILLORAR EL PROCÉS D'ADQUISICIÓ DE LA COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA

Els resultats de les proves diagnòstiques serviran per, d'una banda, conèixer el moment en què es troba l'alumnat cada vegada, per l'altre, buscar aquelles estratègies que permetin millorar els resultats i, finalment, identificar aquell alumnat a qui es destinarà els SEP de lectoescriptura, al llarg dels diferents trimestres del curs.

COMUNITATS DE PETITS I MITJANS

Durant tota l'Educació Infantil i Cicle Inicial de Primària (independentment dels resultats obtinguts a les proves PACBAL) es van realitzant un seguit d'activitats que ajuden, en un primer moment a l'adquisició de la lectoescriptura i, més endavant, a avançar en el procés d'adquisició de la competència lingüística.

<p>CONSCIÈNCIA FONOLÒGICA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Reconeixement de sons a nivell auditiu. - Jocs d'escoltar. - Consciència de la síl·laba (picar paraules). - Introducció a les lletres i lletrejar paraules (segmentació fonèmica) - Jocs de rimar. - Trobar sons inicials i sons finals de les paraules. - Trobar paraules noves traient o posant lletres o síl·labes (paraules amagades) - Llegir paraules noves traient la síl·laba del mig. - Jocs amb paraules i frases. - Començar per paraules curtes amb 1 o 2 consonants i formar paraules amb totes les vocals. - Pràxies bucofonatòries: exercicis d'inspiració, exercicis d'expiració i buf i exercicis amb la llengua, llavis, galtes, mandíbules, dents, ulls, celles... - Onomatopeies.
<p>CORRESPONDÈNCIA SO-GRÀFIA (Principi alfabètic)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lectura a partir de paraules conegudes (el propi nom, remarcant la lletra capitana) a P3. - Establir referents: M de muntanyeta, S com una serpeta... - Fer auto dictats (gravar-se ells i després escriure-ho) - Treball dels fonemes: paraules de dos sons, paraules de tres sons, grups consonàntics afegint i treient sons.
<p>LECTURA DE PARAULES</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Llegir paraules sense sentit i amb sentit. (Permet a l'alumne fer l'anàlisi visual i assignar un fonema, articulant i fent anàlisi de la paraula...no pot inventar)
<p>FLUÏDESA LECTORA (llegir bé, amb expressió i més tard fent comprensió)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fer lectura de paraules i fer la comprensió (relacionant paraula i dibuix) - Lectura expressiva. - Moments de lectura compartida. - Lectura assistida (llegir tota la classe a la vegada en forma de coral, lectura en eco, lectura en parella) - Relectures (llegir lectures ja treballades) - Lectura amb models lectors (mestres, pares...) - Lectura amb model lector (padrins lectors, lectura amb parella)
<p>FLUÏDESA I EXPRESSIÓ ORAL</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Provocació de situacions que permetin, a l'alumnat amb més dificultats, una major participació en les converses sorgides a les assemblees.
<p>COMPREENSIÓ LECTORA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lectura de frases i/o afirmacions analitzant si són veritat o falses. - Texts mutilats: emplenar els espais buits de les frases, amb paraules de la lectura. - Lectura i interpretació d'ordres i textos instructius.

Materials i links d'interès:

- * Material del Departament “Jocs per estimular la consciència fonològica” (de l'Enriqueta Garriga)
- * Joc de les 7 diferències (de GenMagic)
- * Materials de la Tamara Chubarovsky
- * JClic: P.E.M.S.A. Programa d'Entrenament Mental
- * Web *Educarme*
- * <https://padlet.com/pmoren7/mph1kmns3t1pb0v4>

Links PACBAL:

- * <http://www.symbaloo.com/mix/treballemlatencio> (atenció)
- * <http://orientacionandujar.wordpress.com/fichas-mejorar-atencion/>
- * <http://www.genmagic.net/sopasdeletras/>
- * <http://clic.xtec.cat/db/jclicApplet.jsp?project=http://clic.xtec.cat/projects/capaon/jclic.zip&title=Cap+a+on?>
- * http://www.xtec.cat/centres/c5003822/sisena_hora/sio.htm#memoria
- * <http://educarme9.blogspot.com/2020/06/abecedari-mnemotecnic.html>

COMUNITAT DELS GRANS

Amb l'objectiu de millorar els resultats de les proves diagnòstiques de l'alumnat i aconseguir que esdevinguin lectors competents, crítics i capaços de gaudir del plaer de la lectura, s'ha planificat diferents mesures i/o estratègies:

<p>VELOCITAT LECTORA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Disposar d'un model lector (que pot ser el mestre/a), en la majoria d'activitats de lectura: lectura guiada de textos, enunciats, consignes,... - Disposar d'un model lector, que pot ser l'alumnat quan ha preparat la lectura i la comparteix a l'aula, en parella, en l'activitat de padrins o quan llegeix els seus propis textos. Es dóna l'oportunitat de ser model de lectura a tot l'alumnat, sempre i quan hagin preparat la lectura segons les seves habilitats lectores. - Preparació de lectura expressiva a casa: Quan llegim, no només articulem un so darrere l'altre, sinó que també variem la intensitat, el to de veu i la velocitat. És important trencar la creença que llegir bé és llegir ràpid. L'alumnat ha d'entendre que la comprensió del que es llegeix és prioritària - Lectura individual: Puntualment es realitzen activitats de lectura acompanyada e individualitzada a l'aula i en les activitats de parelles de lectura. Pensem que és molt important que cada alumne tingui una estona de lectura particular amb el/la docent.
<p>COMPRESIÓ LECTORA (ACL)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Diferents tipus de textos amb preguntes més variades , com per exemple: el formulari, l'enquesta, el qüestionari, el test... - Detectar en quin tipus de preguntes mostren major dificultat i incidir en el seu treball: inferencials, de reorganització de la informació, literals i crítiques.

4.5. ALTRES RECURSOS ORGANITZATIUS

- **Pla de Lectura de Centre (PLEC).** Aquest document recull els recursos i estratègies que el centre ha posat en funcionament per tal de desenvolupar l'hàbit lector de l'alumnat, sempre tenint en compte la diversitat sociolingüística que tenim.

Anualment se'n fa un seguiment i avaluació a partir dels documents de gestió del centre, amb coordinació amb la biblioteca escolar i els coordinadors dels diferents cicles i/o comunitats.

- **Biblioteca escolar.** El centre disposa d'una biblioteca escolar amb un fons documental que intenta donar resposta a les necessitats d'informació de la nostra comunitat educativa. S'hi poden trobar llibres, revistes, contes i altra documentació escrita tant en llengua catalana com en les altres llengües recollides al currículum.

Per garantir el bon funcionament de la biblioteca, s'ha creat la Comissió de Biblioteca, que s'encarrega de crear i impulsar activitats que ajudin tant l'alumnat a adquirir gust per la lectura, com al professorat, les famílies i la resta de la comunitat educativa oferint estratègies i recursos per emprar a l'aula i a casa, per tal de fomentar el gust per la lectura de tots els xiquets i xiquetes i poder suplir certes carències dintre l'àmbit familiar (servei de préstec, assessorament a les famílies, carnet de la biblioteca municipal...)

La dinamització de la biblioteca del centre parteix de diferents usos:

- Organització de franges horàries d'assistència a la biblioteca per fer lectura silenciosa (per grups-classe).
- Preparació d'activitats per part de la comissió: contacontes trimestrals (tant en horari lectiu, per als alumnes de les diferents comunitats, com a la franja de l'exclusiva, amb possibilitat de també assistir les famílies), gimcana literària pel municipi, concurs de rodolins, exposicions i llibres recomanats, ...
- Servei de préstec a tots els nivells, un dia setmanal, en horari de 12:30h a 13:30h.
- Projecte "bibliopati", a l'hora de l'esbarjo de la comunitat dels petits.
- Organització de visites d'autors i il·lustradors a les aules, en ocasions puntuals.
- Creació de xarxa amb la biblioteca municipal per tal de realitzar activitats conjuntes.
- Participació als diferents concursos plantejats a la PGA.
- Foment de la visita d'autors locals en les celebracions de centre.
- Seguir implicant l'AFA i l'Ajuntament en activitats puntuals relacionades amb la lectura: compra de llibres, contacontes...

- **Padrins lectors.** La lectura és fonamental en l'aprenentatge del nostre alumnat i per tal de motivar-lo, des de fa uns quants cursos hem engegat el projecte de Padrins Lectors. Es tracta d'una activitat cooperativa que consisteix a fer que els alumnes dels nivells més alts siguin padrins/es de lectura dels més petits (a partir de P4), als quals anomenarem fillols i filloles. Cada padrí o padrina es compromet a ajudar a aprendre a llegir el seu fillol o fillola a/o millorar la seva habilitat lectora, al mateix temps que l'engresca i li encomana el **gust per la lectura**. L'alumnat, tant padrins i padrines com fillols i filloles, adquireixen un compromís amb aquest projecte i tenen una responsabilitat.

- **Utilització de les TIC en l'aprenentatge de les llengües**

La nostra escola disposa d'un Pla TAC, on consta la planificació general d'activitats que treballen l'àmbit digital de manera integrada a les activitats del currículum i, lògicament, també en el tractament i aprenentatge de les llengües.

Tot l'alumnat del centre té accés als suports TIC, tant de les pròpies aules (amb les PDI o els panells digitals) com de l'aula d'informàtica o amb la utilització de les tauletes, chromebooks i ordinadors portàtils.

- **Incorporació d'exposicions orals en la programació de les àrees**

L'equip docent som conscients de la importància de l'expressió oral a tots els seus nivells i ho té present en les programacions de totes les àrees curriculars, tant lingüístiques com no lingüístiques.

El treball per Projectes, que es porta a terme a tots els grups d'alumnes, permet treballar les exposicions orals entre grups de diferents nivells i també de diferents comunitats.

Per la seva banda, l'hort escolar del centre permet posar a l'abast d'alumnes i docents, motivació per la introducció i el treball de les diferents competències lingüístiques, tant a nivell oral com escrit.

El treball dels diferents gèneres textuais contempla activitats orals fora del centre com poden ser les sessions de lectures a l'emissora de ràdio CAM Ràdio, entrevistes a membres del consistori municipal, participació al Certamen de Lectura en veu alta, entre d'altres.

5. RECURSOS I ACCIONS COMPLEMENTÀRIES

5.1. ELS RECURSOS COMPLEMENTARIS

Alumnat nouvingut

D'acord amb el *DECRET 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu*, el centre ha de proporcionar mesures i suports universals, addicionals i/o intensius per donar resposta a l'alumnat d'origen estranger amb necessitats educatives derivades de la incorporació tardana al sistema educatiu, de la falta de domini de la llengua vehicular dels aprenentatges i de l'escolaritat prèvia deficitària.

El nostre centre no disposa d'aula d'acollida per poder atendre l'alumnat nouvingut d'una manera coherent i sistemàtica. És per això que, un cop feta la valoració inicial, el centre utilitza els mecanismes necessaris, d'acord amb els recursos existents, per assegurar un nivell bàsic de llengua catalana a aquest alumnat.

L'escola té previstes un conjunt d'actuacions i mesures organitzatives i curriculars que van adaptant-se en funció de les necessitats de l'alumnat, per tal d'anar facilitant la seva incorporació al grup (reforç lingüístic, dossiers de vocabulari bàsic, company guia,...)

Tant a Educació Infantil com a Cicle Inicial s'opta per la inclusió de l'alumnat nouvingut centrada dins l'aula; a la resta de nivells sovint es programen accions de reforç individual i/ o en petit grup fora de l'aula, depenent del seu nivell de lèxic funcional.

Auxiliars o assistents de conversa.

El nostre centre no disposa d'auxiliars o assistents de conversa però sovint supleix aquesta mancança amb la col·laboració d'alumnes més grans, exalumnes o familiars d'alumnes que s'ofereixen per facilitar la comunicació i l'intercanvi d'informació en entrevistes o reunions.

Voluntariat de les famílies.

Des de fa uns quants cursos, el centre disposa d'una borsa de famílies voluntàries que s'actualitza cada principi de curs. En aquesta borsa les famílies assenyalen la seva disponibilitat tant en horaris com en activitats ofertes pel centre (celebracions, gust per la lectura, artística i altres) i també els àmbits o temes en els quals es poden considerar "expertes", amb la finalitat de poder acudir a l'escola quan se'ls necessita.

- Moments de lectura amb famílies. Amb la intenció d'aconseguir un impuls del gust per la lectura, el nostre centre posa a disposició de les famílies l'oportunitat de compartir moments de lectura amb els xiquets i xiquetes de la classe dels seus fills i filles.

Amb aquesta activitat se'ls ofereix la possibilitat de vindre a llegir o explicar contes en la pròpia llengua materna i se'ls intenta acompanyar i ajudar amb els recursos necessaris.

- Experteses professionals. En funció dels projectes o treballs a les aules, els docents poden posar-se en contacte amb les famílies voluntàries per demanar-los d'acudir a la classe del seu fill/a a explicar o parlar del tema o aspecte que interessa.

Aquesta activitat permet a l'alumnat treballar l'expressió oral en un ambient diferent.

Voluntariat de l'Institut: Servei comunitari de l'alumnat de 4t ESO

Des de fa uns quants cursos, l'Institut de Camarles i l'escola Sant Àngel tenen establert un conveni de voluntariat a través del qual els més grans acudeixen a l'escola per oferir els seus serveis mitjançant l'àrea "Serveis Comunitaris de l'alumnat".

Degut al neguit i interès de la nostra escola per aconseguir un augment i millora del gust per la lectura, el servei comunitari que oferim a l'Institut està sempre relacionat amb la lectura. Durant el temps i hores que l'alumnat d'ESO està a l'escola (dues tardes setmanals), se'ls encarrega donar suport a la lectura en els grups que es consideri necessari.

Als tutors de les classes implicades se'ls faciliten dos documents per emplenar: un registre d'assistència i una taula d'avaluació.

Aquesta activitat permet, d'una banda establir vincles entre alumnes de diferents edats i de l'altra, donar valor als aprenentatges compartits.

5.2. LES ACCIONS COMPLEMENTÀRIES

Participació en el Programa LECXIT, de la Fundació Bofill.

LECXIT és un programa de la Fundació Bofill que té per objectiu impulsar l'èxit educatiu a través de la millora de la comprensió lectora. Des del projecte tenen el repte de garantir que tot l'alumnat finalitzi l'etapa de primària amb un nivell de competència lectora que els asseguri el seu desenvolupament educatiu i social.

El Projecte compta amb una xarxa de centres educatius, biblioteques i entitats socials on persones voluntàries s'ofereixen a acompanyar individualment un infant i ajudar-lo a esdevenir un lector orgullós, segur, entusiasmada amb l'aprenentatge i preparat per a l'èxit educatiu.

La nostra escola va començar a formar part d'aquest Programa el curs 17/18 i va continuar el 18/19, implicant també l'institut de Camarles, la biblioteca municipal, l'escola dels Lligallos i persones voluntàries del municipi. Malgrat l'esforç per part de les diferents entitats, tant l'alumnat a qui anava dirigit com les persones voluntàries no van estar prou motivades amb la proposta i el programa no va tenir l'èxit que s'esperava. De moment no hem tornat a participar.

Classes de català per les famílies del col·lectiu marroquí

El Consell Comarcal del Baix Ebre va oferir, fa uns quants anys, classes de català per les famílies d'origen marroquí. En horari lectiu dels seus fills i filles, les famílies marroquines (només mares) assistien a classes de català a la mateixa escola.

Per motius aliens a les famílies, les classes van deixar de fer-se i, actualment, donada la demanda que se'ns ha fet arribar per part de famílies interessades, l'Equip LIC dels Serveis Territorials del Departament d'Educació de les Terres de l'Ebre ha començat tràmits amb l'Ajuntament per poder engegar de nou algun curs de català, facilitant d'aquesta manera la integració d'aquest col·lectiu interessat.

De moment no tenim constància de l'evolució de la proposta.

6. LA COMUNICACIÓ INTERNA I LA RELACIÓ AMB L'ENTORN

Llengua de relació amb les famílies

Tots els professionals del centre, docents i no docents, s'adrecen habitualment a les famílies de tot l'alumnat, en les llengües oficials, intentant facilitar al màxim la comunicació i la integració de tothom.

En el moment de la matrícula, s'acostuma a emprar la llengua que resulti més fàcil a les famílies, per tal de resoldre els possibles dubtes i neguits que es puguin generar. Considerem que és un moment primordial per oferir a les famílies una acollida inicial que les faci començar a sentir part de l'escola.

Donades les característiques dels nostres grups d'alumnes, les reunions amb les famílies acostumen a ser en català però no es descarta la possibilitat d'haver-les de fer en castellà si sorgeix el cas.

En cas de famílies que desconeixen les dues llengües oficials, es possibilita l'assistència d'una persona acompanyant (normalment familiar) que faci de mediador/a o s'aprofita l'especialista de llengua estrangera (en el cas que sigui l'anglès l'idioma de les famílies en qüestió).

Ús no sexista del llenguatge

Al nostre centre es vetlla per la utilització d'un llenguatge no sexista en la documentació de centre i per la no presència de cap tipus d'estereotips en els materials curriculars emprats, alimentant actituds crítiques davant situacions de risc que puguin denigrar les persones per motius de sexe o puguin esdevenir un vehicle de segregació o desigualtat.

Comunicació externa

El nostre centre empra el català en les seves actuacions internes (actes, comunicats, informes...) i en la relació amb organismes, institucions i corporacions públiques de Catalunya i empreses que contracta. Tot i així, també ho fa en castellà si se'ns demana.

També utilitza la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents a l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si se sol·licita. En aquest darrer cas,

es fa en format bilingüe català/castellà. Excepcionalment, i sempre que sigui possible, es fan comunicats bilingües català/llengua d'origen per a les famílies nouvingudes.

Activitats amb la Biblioteca Municipal

Per tal de motivar el nostre alumnat a l'ús de la Biblioteca Municipal, com un recurs afavoridor del gust per la lectura, el centre organitza, amb els xiquets i xiquetes de primer i en contacte amb la persona responsable de la Biblioteca, una visita per donar a conèixer l'edifici i els seus serveis de préstec i consulta i facilitar-los la possibilitat de fer-se el carnet de la biblioteca i potenciar-ne l'ús.

De la mateixa manera, l'escola també participa i col·labora en concursos i propostes organitzats des d'aquesta entitat municipal.

Participació al Butlletí Municipal BIM

L'Ajuntament de Camarles edita, de manera trimestral, un butlletí d'informació municipal on repassa l'actualitat recent del municipi.

Al menys en una de les edicions anuals, l'escola participa amb un o més articles, donant a conèixer metodologies innovadores o notícies d'interès que afecten l'escola i el seu alumnat.

Participació en activitats organitzades des de l'Ajuntament

El centre participa i col·labora, amb les entitats locals, en diferents activitats com, per exemple, per la Diada de Sant Jordi, la Marató o el concurs per triar el logo per la Biblioteca (el curs 20-20), entre d'altres.

7. LA FORMACIÓ I L'ACREDITACIÓ LINGÜÍSTICA DEL PROFESSORAT

7.1. EL PLA DE FORMACIÓ DE CENTRE EN TEMES LINGÜÍSTICS

Regularment el centre, conjuntament amb els Serveis Educatius, fa una diagnosi sobre les necessitats de formació relacionades amb els objectius estratègics i de millora del nostre centre. Paral·lelament, cada curs i a partir de la Memòria Anual i de les aportacions de l'equip docent, es fa una previsió de les necessitats de formació i actuacions generades a partir de l'activitat docent de tot l'equip i es prioritzen aquells aspectes formatius i de treball que ajuden a millorar el nivell de les competències bàsiques de l'alumnat.

7.2. FORMACIÓ DE L'EQUIP DOCENT EN TEMES LINGÜÍSTICS

L'equip docent del nostre centre, tot i haver-se renovat aquest curs en gairebé el 50%, s'ha estat formant i participant en els diversos programes d'innovació pedagògica i Impuls de la Lectura, programes de formació com AraEscrib i d'altres ofertats pel Departament al llarg dels darrers cursos escolars.

Formació ILEC al Centre

Curs 15-16	- Grup impulsor 1. - Competència lectora i gust per llegir.
Curs 16-17	- Grup impulsor 2. - Taller "Ensenyament de la comprensió lectora" (E.I. i C.I.) - Saber llegir: Fluïdesa lectora i estratègies de lectura (C.M. i C.S.)
Curs 17-18	- Grup impulsor 3. - Taller "Planificació de les activitats de lectura" (E.I. i C.I.) - Llegir per aprendre (C.M. i C.S.)

Altres formacions relacionades:

- **FIC: Llegir per expressar-se.**
- **Jornada de Biblioteques Escolars** de les Terres de l'Ebre: la biblioteca escolar i la biblioteca d'aula.
- **Programa de formació AraEscrib** , per coordinadors/es i directors/es:
 - AraEscrib: **L'aprenentatge inicial de l'escriptura.**

- AraEscrib: **L'aprenentatge de l'escriptura a Primària.**
- AraEscrib: **Estratègies d'escriptura.**
- **Grup de treball AraEscrib.**
- **Programa Tenim la Paraula**, per millorar les habilitats comunicatives orals de l'alumnat. S'hi ha participat durant els cursos 19-20 i 20-21 mitjançant un grup impulsor però actualment, degut als canvis en la composició de l'equip docent, s'ha decidit no continuar.
- **Programes d'innovació:** amb equips impulsors que reben l'assessorament metodològic i la formació que permet la identificació de bones pràctiques, l'intercanvi d'experiències i la creació de sabers compartits:
 - **La Xarxa de Competències Bàsiques** (Xarxa Cb), a la que es participa des de fa 4 cursos, amb diferents grups impulsors.
 - **PACTE** (Programa d'innovació pedagògica d'Acceleració de la Transformació Educativa / Eines per al Canvi). Aquest és el primer curs que l'escola forma part d'aquest programa com a centre facilitat i ho fa mitjançant l'assessorament que una persona facilitadora fa a un grup impulsor de l'escola.

El programa PACTE promou l'actualització del projecte educatiu dels centres participants amb l'acompanyament professional i la dotació dels recursos i les eines necessàries per impulsar processos de transformació educativa en els àmbits de l'organització, les metodologies d'ensenyament i aprenentatge, i el treball en xarxa intern i amb l'entorn.

8. DIFUSIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

El centre utilitza, per fer divulgació de pràctiques realitzades i contemplades dins el seu Projecte Lingüístic, diferents vies i mitjans locals i de les xarxes:

➤ **Pàgina web del centre**

El centre disposa d'una pàgina web pròpia, operativa i adaptada a l'espai Nodes, <https://agora.xtec.cat/escsantangel/> que té com a finalitat presentar institucionalment l'escola, transmetre els trets fonamentals, la visió i valors de la mateixa i informar tota la comunitat educativa. Conté tots els documents d'organització i gestió del centre.

La pàgina web està en català però hi són presents les tres llengües que s'empren curricularment a l'escola, a través dels treballs i textos compartits per les diferents tutories i especialitats.

- **Telegram** de l'escola
- **Twitter** de l'escola
- **Classdojo** dels diferents grups-classe
- **CAM Ràdio** (Emissora de ràdio municipal)
- Participació en **exposicions i concursos**:
 - Concurs d'higiene de mans.
 - Concurs Bíblic.
 - Certamen de Lectura en Veu Alta.
 - Jocs Florals.
 - Concurs de la càmera arrossera.
 - Concurs de la Lira Ampostina.
 - ...